

ՏՆՕՐԷՆ-ԽՍՐԱՎԱԳՐԱՊԵՏ

Հ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Տարեկան	500 օր
Վեցամսեայ	250 »
Յուսմանայ	150 »
Սերտանմանայ արկ.	70 օր.

Փառաբանողագրութիւն կ'սկսի
ամեն ամսոյ 1 եւ 15-ին

100 ՓԱՐԱ

Fondateur
M. MAMOURIAN
Directeur-Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN
Arévélian Mamourian,
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN

100 ՓԱՐԱ

Օրաթերթ ազգային եւ քաղաքական

ՄՏՈՐԱԳՐԵԼՈՒ ՊԱՐԱԳԱՆ

Թուրքիոյ պարտադրուած Հաշտութեան դաշնագրին ստորագրութեան առթիւ, անտիկալ դէպք մը պատահած է եւ թուրք պատուիրակներու վերջին օրերուն ըրած անարկուծեանց վրայ, Ազգ. պատուիրակութեան նախագահ Պոլաթ Զուպար չէ ստորագրած դաշնագրերը:

Համաձայնական պետութեանց պատուիրակները մանրագին խորհրդակցութիւնէ մը ետք, յարմար դատած են որ Պոլաթ Զուպար չէ ստորագրէ, որպէս զի յետոյ, թուրքերը որեւէ պատրուակով՝ այդ դաշնագրին պարտադրութիւնը չը յապաղեն:

Անգղանգացիք է ներկայացուած պատճառաբանութիւնը, եթէ իրապէս թերթերու կողմէ մեղի հաղորդուածին կ'համապատասխանէ:

Պոլաթ Զուպար թրքահայոց դատը կ'ներկայացնէր, թրքահայոց եւ արաբ սահմանի մէջ գտնուած հայութեան լիազօրի հանգումներն ունէր եւ հետեւաբար նոյնքան իրաւունք՝ այդ դաշնագրին տակ դնելու իր ստորագրութիւնը:

Դաշնակցական կուսակցութեան կողմէ այս պարագան թող յաղթանակ մը չնկատուի: Ահարոնեանի ստորագրութիւնը չկարծեն թէ բաւարար կրնայ չըլլալ: Կատուիլ դաշնագրին պարտադրութեան համար, եւ թէ Ահարոնեանի տրուած արտօնութիւնը դաշնագրի ստորագրելու չնկատուի թէ միայն ան՝ իրաւունք ունեցած կ'համարուի, իբրեւ ներկայացուցիչը՝ պարտութիւն ունեցող հայկական հանրապետութեան մը լիազօրի ներկայացուցչութեամբ:

Դժբաղդաբար այդպէս չբացատրուելու ներկայ պարագան:

Թուրքիա՝ ապագային առարկութեան պատրուակ մը չունենալու համար ընդհանրապէս Պոլաթ Զուպարի ստորագրութիւնը կարեւոր էր, ըստ տրամադրութեան այն յոդուածին որով բաց կ'ընէր պաշտօն միացեալ Հայաստանի սահմաններուն գծումը Մ. Նահանգաց նախագահէն կամ տարբեր կերպով Միջին Ասիոյ միջոցով Ահարոնեանի ստորագրելով, Թուրքիա՝ պիտի կրնայ աւարկել թէ՛ այժմու Հ. Հանրապետութեան ներկայացուցիչին ստորագրելով. ինք չընդունիր որ իր նախկին թրքահայաստանի երկրամասերէն անջատուանի կատարուին, միացնելու համար զանոնք այժմու Հանրապետութեան հետ:

Եւ այս պատրուակով, ըմբռնելով քաջաւերած պիտի ըլլայ, որոնք չը պիտի դադրին անհանգիստ ընելու հայութիւնը եւ անոր սահմաններու ընդլայնման արգելք հանդիսանալու:

Մենք չենք գիտեր թէ ի՞նչ կ'իտրէի այս մասին Հ. Հանրապետական կառավարութիւնը, սակայն այդ կառավարութեան ղեկավար կուսակցութիւնը այն կարծիքը ունենալ կրնան, որ բանակին ոյժով պիտի յաջողի ամեն բան ընել, տիրանալ թրքահայաստանի եւ կցել զայն, Մ. Ուիլսոնի գծելիք սահմաններուն համաձայն:

Այս պարագան մուծ է մեղի համար եւ չինք կրնար այժմէն վճռել թէ առանց զիւսնագրիտական բանակցութիւններու եւ որոշումներու կարելի ըլլայ նմանօրինակ քայլ մը առնել, երբ մանաւանդ այդ քայլը առնելու համար կատարութիւն ունենալ արտաքին օգնութեան եւ ձեռնառնութեան:

Այս բոլոր անպատեհութիւնները յառաջ կուգան պատուիրակութեան երկուստեքէն. որով անձանցութիւն մէջ կ'արեւելանք, առանց կազմ ու պատրաստ ըլլալու վաղուան անակնկալներուն:

Մեր ներկայ յոռատելի ուղղութիւնը, որ այսպիսի կենսական փոփոխ վարկերուն մը առջեւ իսկ, կարելի չըլլար յարգարիւ, շատ տխուր նախապաշտումներու տեղի կուտայ ապագայի մասին:

Ամուր միութեան մը բարեբար ազդեցութիւնը եւ արգասիքը չուղեցինք քաղել կուսակցական անտեղի եւ փոքրօրի նկատումներով եւ կ'զոհենք մեր ամենակենսական իրաւունքները, ընդհանուրին շահը՝ մասնաւորին համար:

Տխուր չէ՞ այս վիճակը:

Եւ ամենէն ցաւալին այն է, որ այս ամեն դէպքերուն առջեւ ինքնապատու կերպով մը կ'տանինք պարտաւսնութեանց ամենէն անարկուն, առանց վարկեան մը իսկ անդրադառնալու, թէ ապագային հաշիւ պիտի տանք պատմութեան անաչառ էջերուն:

Թերեւս անարկուն թէ ի՞նչ կրնային ընել մեր Բարեկից երկու պատուիրակութիւնները, երբ Համաձայնական պետութիւնը այդպէս ընել յարմար դատած էին:

Միակ ելք մը կար:

Պ. Ահարոնեան պէտք էր մերժէր ստորագրել դաշնագրերը եւ պնդել թէ Պոլաթ Զուպար իբրեւ ներկայացուցիչ թրքահայոց դատին հարկ էր որ իր հետ միասին ստորագրէր: Հակառակ պարագային իր կողմէ մերժելով ստորագրել, չբաժնիլու համար թրքահայ դատը Ռուսահայ դատէն, քանի որ նախապէս արդէն պարտաւոր էր այդ անգամանակի սխալը:

Եւ ապագային միշտ ժամանակ պիտի գտնուէր այդ դաշնագրերը ստորագրելու, երբ յարմար առիթը ներկայանար եւ Հայկական հարցը իր ամբողջական լուծումը գտնէր:

Նմանօրինակ դէպքեր շատ պատահեցան եւ նոյն իսկ Վերսալի դաշնագրի շարունակող աշխատանքներ կան ցայսօր, իսկ զայն վերջէն ստորագրողներ եւս գտնուեցան, գահացում գտնելէ ետք:

Մինչեւ այսօր Պոլաթ Զուպար մէջ կողմէ եւ Ահարոնեան միւս կողմէ ջանացին այնպէս ցոյց տալ, թէ միշտ համերաշխաբար կ'որոշեն, եւ արտաքին աշխարհ սկսեալ կ'շանար համոզում գոյացնել այս համերաշխ գործունէութեան վրայ, սակայն ամենէն կարեւոր կէտին երբ հասաւ խղիւղը, ամբողջ աշխարհ պատրաստութիւն եղաւ, որովհետեւ անհերքելի ապացոյց մը կուգայ անոց ցոյց

տալ թէ այդ համերաշխութիւնը որքան անկայուն հիմերու վրայ դրուած է եղեր:

Ի՞նչ պիտի կորսնցնէր Հայութիւնը եթէ Ահարոնեան չստորագրէր եւ ի՞նչ չահեցաւ այսօր անոր ստորագրելով:

Ահա այս հիման վրայ անդրադառնալու է խնդրոյն:

Հ. Մ.

ԶԱՅԵԼ ԹԻՐ ՄԵՐ

Աթէնքի մէջ երեսն ելած դաւադրութեան մը առթիւ. տեղի ունեցած են ժողովրդեան կողմէ բուռն ցոյցեր, այդ շարժումին գլխ. հակաթէրիք-լստեան կուսակցութեանը պետերուն եւ թերթերուն խմբագրատանց մէջ եւ կարգ մը խմբագրատուններ ժողովուրդէն յարձակում կրելով տակն ու վրայ եղած:

Աթէնքի թերթերուն մէջ կ'արդարաւ սակայն լուր մը որ բաւական յատկանշական է եւ կ'արժէ որ զայն յանձնեմ ընթերցողներու խորին ուշադրութեան:

Այդ թերթերը կ'ըսեն, թէ՛ կուսակցութիւնը որոշած է միջոցներ ձեռք առնել որպէսզի այդ տակնուվրայ եղած թերթերու խմբագրատունները եւ գործատուները ի վիճակի ըլլան վերականգնել իրենց հրատարակութեան, ընելով անոնց ամեն տեւտակ աշխատանքները:

Չէ՞ ինչպէս կ'պանէք:

Կառավարութիւնը՝ իր ընդդիմադիր կուսակցութեան օրկաններուն նիւթապէս փոխադրութիւն պիտի ընէ, որպէսզի վերականգնել իրենց թերթերը հրատարակել:

Այս ծախսահարկի ընթացքին ի՞նչ կ'ըսէք. չնմանի՞ր անցեալի մէջ մեր ունեցած կառավարութեան ընթացքին:

Բայց կառավարութեան ունեցած ամուր ու անդրադիմի ոյժին մէջ յայտարար նշան է այս թոյլտու եւ բարեացալի վերադարձումը, նոյն իսկ իր ընդդիմադիրներուն հանդէպ:

Չիլէն կառավարութիւնը եւրպապական աշխարհի նման շատ լաւ կուսած է թէ ազատութեան կապտուր շատ տեղի վտանգութիւն հետեւողներ կուսենայ շատ աւելի ազատութիւն կ'ը. ունայ, ժողովուրդներու ներքին կեանքին համար, մինչդեռ անվերապահ ազատութիւն մը ամեն տեսակ շարժանքներու առաջ կրնայ առնել:

Ահա այս ուղղութեամբ է որ մենք եւս պիտի վայելենք հելլենական արդարադատութիւնը:

Եւ այս մասին կրնանք օրհանել քանի թէ երջանիկ կեանք մը պիտի ունենանք, մերկանալով մեր մինչեւ այժմ ունեցած ստրկական ու անուսնական վիճակէն...:

Ե՛լ

ԱԶԱՏ ԲՈՒՄ

ԿԻՆԿԵԱՆ ՀՄԱՅՔԸ

Ա.

ՀՆԱԿԵԱՆ ՅՈՒՏ

Վերջին կերակի օրուան Ա. Մամուլի մէջ «Կինկեան խնդիրը» խորագրով յոգուած մը արտասպառած էր «Պաշտօնեան Մամուլ» լրագրէն:

Հնչակեան օրկանը, այդ յոդուածով Դաշնակցականները պատասխանատու

կը նկատէր խորագային գործունէութեան մը, որու հետեւանքով չէ արդենաւորուած Ազգ. Միութեան կեդր. վարչութեան կողմէ ի նպաստ կրկնիւթ (Պաշտօնեան մէջ) բացուած հանգանակութիւնը:

Յիշեալ թերթը այդ պարագան պատրուակ բռնելով կ'ըզէր արդարացնել Հնչակեանները եթէ օր մը ստիպուէին հրաժեշտ տալ «Միութեան» եւ գործել իրենց սեփական միջոցներով:

Բաժնուէրու եւ անունին գործելու կարգախոս մը ամեն կողմ կը հնչեն Հնչակեանները:

Հնչակեան գործիչները կը հասնին ամեն տեղ, որ նախապէս իրենց ընկերներ տեղական ուրիշ կուսակցութեանց հետ բարեմտաբար համեմատութիւն գոյացուցած էին, կը քաջային այդ համերաշխութիւնը եւ գործակցութիւնը եւ կը լծեն իրենց շարժանքները:

Խղիւրդ շատ պարզ է: Հնչակեան գործիչներուն ձեռք օր եւ գրամ չանցնիր երբ գրամահաւքութիւնը կը կատարուի տեղական կուսակցութեանց եւ այլ միութեանց գործակցութեամբ, երբ հաւաքուած գրամները կը կեդրոնանան Քաղ. ժողովոյ կողմէն ընտրուած եւ ժողովրդեան կուսակցութեանը վայելող արժանաւոր գանձապետներու մօտ, երբ գրամները կը զրկուին Ազգ. Պատուիրակութեան միակ ներկայացուցիչը եղող Տմառեանի նման անբարեբախտութեան ներքեւ եւ անձուէր գործիչներու անունին, երբ իր անունը կը ծախսուին միջկուսակցային խորհուրդի անշտանախղիւր անդամներուն որոշումին համեմատ եւ կը ծառայեն բուն իսկ նպատակին:

Եթէ Պաշտօնեան մէջ Դաշնակցութիւնը էր պատճառ իրենց բաժանուածին, հոս Եղիւթի մէջ պիտի կրնային նոյնօրինակ պատրուակ մը ցոյց տալ:

Ռամկավար կուսակցութիւնը նախաձեռնակելու եղած էր հոս կրկնեան միութեան մը կազմելու որուն սիրով փարեցան Հնչակեանները եւս, իրենց կողմէ եւ ներկայացուցիչ կարգելով Պ. Պ. Անեագեանը եւ Քէչէճեանը ի՞նչ պատահեցաւ որ Հնչակեան գործիչներուն գալէն վերջ տեղւոյ մասնաճիւղային կը վարակուի ճիշդիսով գործելու տխրութիւնը եւ վերոյիշեալ Հնչակեան պարտնէրուն անունները եւս կը տեսնուին նորակալ յանձնարարքի մը մէջ, որ իր թէ «Կինկեան ֆոնտ» կազմելու մեծաշնորհք անի եղեր:

Քաղաքի մը մէջ ուր արդէն կրկնեան ֆոնտ մը հաստատուած է եւ անոր սահմանուած է հազարաւոր ոսկիներ Հայրենիքի տուրքի հաշիւէն, ինչով կ'արգարանայ նոյն անունով ֆոնտ մը եւս հաստատուել:

Քաղաքի մը մէջ երբ արդէն բոլոր կուսակցութեանց եւ միութեանց ներկայացուցիչներէն կազմուած կրկնեան հանգանակութեան յանձնարարութիւն մը գործի ձեռնարկած է, հա-

Հիտազդիւնիւրը կը տեւեկեացնեն նաեւ թէ Բարձրի մէջ կասկածելի Յոյն մըն ալ ձերբակալուած է որուն անունը խիստ ցաղտնի կը պահուի իշխանութեանց կողմանէ :

ՄԱՀԱՓՈՐՁԻ ՄԵԾ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

«Լիպեթեր» կը գրէ թէ մահափորձի այս մեծ ընկերութիւնը կը գտնուի գահընկեց Գոսթալթիւի նախագահութեան տակ: Անոր նպատակն էր Յունաստանի սլավոն Ալիքս. Բոյր թագաւորին տեղ նախարար գահաժառանգ Նորին գահ բարձրացնել:

Այս տեղեկութեանց համաձայն մահափորձի ընկերութեան ազգայնորդ կանոնաւորապէս նիստ կը գումարեն և կը հաւաքուին Պերլինի Բոսո ճիւղաւէ փողոցին 14 թիւ տան մէջ:

Ոճրագործներէն Չէրէփիսի վրայէ գտնուած են գաւ. գահ նախակերպը ուրնք եկած էին ընկերութեան կեդրոնէն, Գիրմանիայէ:

Մ. ՄԻԼՈՒՆԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ռուսական խնդրին առթիւ Անգլիայի և Ֆրանսայի միջև գոյացած անհաւաստեղծութեան մասին Մ. Միլան հետեւեալ յայտարարութիւնները ըրած է:

«Փաշնակից» երբ, ըսած է Ֆրանս. վարչապետը. որոնք մինչև այսօր անբաժանելի և հաստատ կերպով միացած էին. ապագային մէջ միշտ միացած պիտի ըլլան՝ հակառակ կարծիքի այն տարբերութիւններուն որոնք կարգ մը խնդիրներու առթիւ յառաջ կրնան գալ:

«Կարծիքի և տեսակէտի այս տարբերութիւնները արդիւնք են երկու ազգերու ցեղային նկարագիրներուն: Սակայն զանոնք միացնող կապերը անքակտելի պիտի մնան, որովհետև անոնք արդէն ուրիշ ազգայնորդ փորձուեցան և տեսնուեցաւ որ երկու ազգերն ալ սերտօրէն կապուած էին իրարու:

Մ. ՎԷՆԻՉԷԼՈՍ ԵՒ Մ. ՌՕՄԵՆՈՍ

Մ. Վենիզէլոսի վիճակը երթալով կը լաւանայ: Վէրքերը կանոնաւորաբար գոցուի սկսած են:

Վարչապետը առջի օր ընդունեց դեսպան Մ. Ռոմանոսը և պահանջեց որ ամէն օր զինք տեղեկուի ընէ Աթինական դէպքերու ամենափոքր մանրամասնութիւններէն:

Վարչապետին ջերմութիւնն բոլորովին անհետացած ըլլալով այլևս բժշկական տեղեկագիր չպիտի հրատարակուի:

Կը հաւատարկ թէ վարչապետը ի վիճակի պիտի ըլլայ այսօր իսկ դարձ մանաստունը թողելու:

ԱԼՊԱՆԿԱՆ ՀԱՐՅԸ

«Թրիպուս» խօսելով Ալպանական խնդրոյն վրայ կ'ըսէ թէ Ալպանիա իր երկրամասերը պիտի պաշտպանէ ամեն տեսակ շեղէնք Սերպ յառաջնորդացման և յայնչեղութիւնի պարտաւիր:

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼԸ

Լոնտոնէ կը տեղեկացնեն թէ բոլոր Անգլ. թերթերը իրենց գահունակութիւնը կը յայտնեն Մ. Վենիզէլոսի բարեբաւարակ ապաքինման առթիւ:

ՎԱՐՇԱՎԻԱԻ ԱՆԿՈՒՄԸ

Պերլինեան թերթերու տեղեկութեանց համաձայն վարչապետը մօտ երեք օրէ ի վեր տեղի ունեցող պատերազմները, որոնց 600,000 հոգի կը մասնակցէր, վերջացած են ի նպատակ Ռուսներուն:

Կարծիք բանակը Բալթիկայի երկրամասէ կէտերու վրայ ետ մղած ըլլալով գրաւած է վարչապետի արուարձանները:

Վարչապետի տեղումը այլևս ժամերու խնդիր է:

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Ֆրանս. և Անգլ. թերթերը միաձայնութեամբ այն կարծիքը կը յայտնեն որ Ռուսական խնդրին առթիւ Անգլո-Ֆրանս. կարծիքի տարբերութիւնը շուտով պիտի հարթուի:

«Հալա» Ֆրանս. հեռագրական գործակալութիւնը պաշտօնապէս կը տեղեկացնէ որ Անգլ. և Ֆրանս. կառավարութիւնները ամէն միջոցի պիտի գիտնեն որպէսզի զօր. Վրանկէի խնդրոյն առթիւ կարելի եղածին չափ շուտով համաձայնութիւն մը գոյանայ:

Յոյս կայ որ այս ջանքերը յաջողութեամբ պիտի պսակուին:

ԳՕՄՄԻՆԻՍԻԹ ԿԱՌԱՎԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Իրենց գրաւած բոլոր քաղաքներուն մէջ պոլշէները քոմիսիոնիսթ կառավարութիւն կը հաստատեն:

Վարչապետի Սովիետները Մոսկուայի Սովիետներուն հետ բանակցութեանց պիտի սկսին և անոնց հետ է որ հաշտութիւնը պիտի կնքուի:

Սակայն յայտնի չէ թէ Լեհաստան պիտի ճանչնա՞յ այս մատնիչ կառավարութիւնը:

Հունգարական կառավարութիւնը կը հերքէ պաշտօնապէս թէ ինք ընաւ մտադրութիւն չէ յայտնած Բալթիկայի երկրուն: օգնութեան դիմելու:

ՌՈՒՍԵԱՆ ՊԱՀԱՐՈՒՄԸ

Լորտ Պալմերստը յայտարարած է որ «այն պարագային երբ կառավարութիւնը սկսի Ռուսիոյ դէմ պաշտօնաւոր որոշումը գործադրել, այն ատեն Ռուսիոյ զրացի և չէզոք պետութիւններն ալ պիտի ենթարկուին պաշտօնաւոր»:

«ԱՎԷՐՕՔԻ» ՄԵԿԵՌՈՒՄԸ

«Ավէրօք» մարտանաւը առջի օր Մարսիլիա մեկնեցաւ ուր վարչապետին պիտի սպասէ զայն Բիթէա վերադարձնելու համար:

Մ. Վենիզէլոսի երկու գումակները «Ավէրօք»ով Մարսիլիա մեկնեցան:

ՄԱՀԱՓՈՐՁԸ ԵՒ ՕՏԱՐ ՄԱՄՈՒԼԸ

«Ժուռնալ տը Տէպո» խօսելով Մ. Վենիզէլոսի դէմ կատարուած մահափորձին վրայ կը զարմանայ որ գտնուած են այն ձեռքեր որոնք բարձրացած են ոչ միայն դեռակուն մարգու մը վրայ, որ նաև դափնիներ աւելցուց չիլէն բանակի ճակտին այլևս իրականացուց իր ազգին բոլոր բողձանքները:

«Թան» կը գրէ որ Մ. Վենիզէլոսի մահափորձը հայրենիքին դէմ կատարուած ոճիւր մըն էր և հետեւաբար կ'աւելցնէ ան, եթէ ոճրագործները յաջողէին իրենց նպատակին մէջ իրենց երկրին համար աղէտ մը եղած պիտի ըլլար վարչապետին մահը»:

ՈՃՐԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒՆ ՀԱՐՅԱՔՆՆԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Մ. Արսթորսքիի նախագահութեան տակ երէկ շարունակուեցաւ մահափորձին հեղինակ ոճրագործներուն հարցաքննութիւնը: Կը հաւատաւոր թէ միջոցաւ հիմայ գոյութիւն ունեցող փոստերը բաւական նկատուած են:

Հարցաքննութեան թուղթերը երեքշաբթի իրիկունէն առաջ պիտի յանձնուին զինուորական կառավարիչ Գիւլպետ Չիմֆալիսի Աւելի վերջ այս թուղթերը պիտի զրկուին պատերազմական ատենի պետութեան քոմիսիոնի որպէսզի վիճիներու ունկնդրութեան սկսի:

Պատերազմական խորհուրդը իր առաջին նիստը պիտի գումարէ այսօր Մ. Վալիլիքօրուլի նախագահութեան տակ: Հաստատուած է նաև որ կառավարական պաշտօնեաներ եւս մեղաւորից գտնուած են: Այս պետական անձնակազմութիւնները տակաւին հարցաքննուած չեն: Միայն իրենց տունները խուզարկուած ատեն թուղթերը գտնուած են որոնք իրենց մեղաւորութիւնը ապացուցած են:

Երէկ Պալմապիի տան մէջ եւս խուզարկութիւններ կատարուեցան:

Նոր ձեռքաւարութիւններ կատարուեցան ի միջի այլոց Մ. Մ. Էրամ, Քաւալաթիա և Քոնթիպասոս (սպանիեր) և Ս. Անտրիցաքիս:

Այս շարժումին պետը եղած է նախկին նախարար և երեսփոխան Մ. Նիքօլա Սթրաթոս որուն կազմակերպիչ ու մահափորձին մեղաւորից ըլլալը հաստատուած է: Իրմէ յետոյ գլխաւոր մեղաւորներն են Մ. Բիէր Մալաբոմիսալիս և Մատամ Բէչօրուլս:

Հակառակ նախապէս յայտարարուած ըլլալուն ընդդիմադիր թերթերու տնօրէններէն ոչ մէկը ձեռնարկուած է:

ԹՐՕՅՔԻՆ ԴՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

Պերլինէ կը հեռագրեն թէ Թրոցքի Միսք պիտի երթայ անձամբ վարելու համար ընդհատուած Ռուսո Բոլոն քաղաքութիւնները: Գիրման թերթերը կ'ապահովեն որ պոլշէները կ'ազգին վերայի գաշնագրին պայմանները փոփոխութեան ենթարկել տալ: Թրոցքի պիտի աշխատի Ռուսո Բոլոն սահմանապահ խնդիրը կարգադրել այնպէս որ այս վերջինը ծովու վրայ ելք չ'ունենայ: Նոյնպէս ան կ'արգ մը տնտեսական պայմաններ պիտի պարտադրէ Բոլոնիոյ որով պիտի օգտուի զխաւարարար Բրուսիան:

Այս բոլոր տեղեկութիւնները կ'ապացուցանեն որ պոլշէները ներկայիս գերման քաղաքականութեան գործիքը դարձած են որոնք ամէն վայրկեան կ'ազգին աշխարհի խաղաղութիւնը վտանգել:

ՄԱՀԱՓՈՐՁԸ ԵՒ ԱՆԳԼ. ՄԱՄՈՒԼԸ

«Թալմա» խմբագրականի մը մէջ կը գրէ թէ Մ. Վենիզէլոսի դէմ կատարուած մահափորձը ամբողջ աշխարհի մէջ զայրոյթ յառաջ բերած է:

«Հիլլէն» վարչապետը, կըսէ «Թալմա» միջազգային դէմք մըն է. Յունաստան և մարդկութիւնը պէտք ունին Մ. Վենիզէլոսի որ իր կարողութեանց գաղափարներով հասած ըլլալով տակաւին իր տունը արգաւանդ և լայն տապալակ մը ունի: Եթէ այսօրուան, քաջ և գորաւոր Յունաստանը մէկ մարդու մը գործը պիտի նկատենք, «այդ միակ մարդը Մ. Վենիզէլոս եղած է ան 1909 էն վերջ երեք տարուան անբաւական ժամանակի մը ընթացքին ազատեց երկիրը քաղաքային վիճակէն»:

«Ան միշտ կը համարէ մինչև որ նպատատար վայրկեանը հասնի և երբ հասած է իր նպատակը թողնէ այն ատեն գործելու քաջութիւնը ունի: Պատեւաբար ընթացքին ան քաղաքական հրաշքի ծառայութիւններ մատուց և անոր շնորհիւ է որ այսօր երկար և դժուար գործողութիւններէ վերջ հաշտութեան արեգակին ծագումը կը տեսնենք»:

«Ինչ հանձնարը ամբողջ աշխարհի հիացում առեալ է, ինչպէս իր նկարագրին ուղղութիւնը արտասահմանի մէջ իր շուրջը համակրանքի մեծ շրջանակ մը ստեղծած է»:

«Պատերազմին սկիզբը երբ Աթէնքի գերման դեսպանը, Յունաստանի չէզոք մնալուն առաւելութիւնները թուելով Մանասթըրը և ուղարկել չափ ուրիշ Սերպական հողեր կը խոստանար Մ. Վենիզէլոս հետեւեալ պատմական պատասխանը տուաւ»:

«Դուք ինձմէ կը պահանջէք որ անպատեւել իմ ստորագրութիւնս և այն բոլոր յանձնարարութիւնները զորս Յունաստան խոստացաւ Սերպիոյ և ի փոխարէն ատոր դուք ինձի կը խոստանար տալ ինձի իմ ստորագրութեան անձին կողմէ պատին մէկ մասը. իմ երկիրս չափ պզտիկ է այնքան մեծ վատութիւն մը գործելու համար»:

«Ուէնթիլի» իր կողմէ կը գրէ որ «ճիշդին կազմակերպիչները իրենց ոճիւրը շատ մեծ խնամքով պատրաստուի ըլլալուն հակառակ զարմանալի ըլլալուն տարիճան այնպէս զոգնութեան մատնուեցան»:

Նոյն լրագրին համեմատ այս վերջին մահափորձով Գոստանդին կը կորսնցնէ իր զիրքը մինչդեռ Մ. Վենիզէլոս շատ աւելի ժողովրդականութիւն կը չահի ամբողջ աշխարհի մէջ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՒ ՌՈՒՍԱ

Սովիետներու և Հայաստանի միջև հաշտութեան նախադիմ մը ստորագրուած է:

Ս Ի Ն Է Մ Ա

Ի ՆՊԱՍՏ

ԿԻՆԻԿԵԱՆ ԻՆՔԵՄԱՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՓՈՆՏԻՆ

ՆԱԽԱՊԱՇՏՈՒԹԵԱՄԲ

Ս Դ. ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

ԵՐԻՏՐԱՊՈԼԻՏԻԱՆ ՀԵՐԱԿՑԻԱԻ

ՄԻՆԵՄԱ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՁ (ԱՍՏՂ)

Այս հրատարակումը 20 Օգոստոս 1920

Ժամեր 5-7, 7 9, 9-11

Այնքան ճիշտ յայտարարով որ հայ հասարակութիւնը առաջին տպակ ըլլալով առիթը պիտի ունենայ սքանչանալու Սինէմա-թատրոնի մեծանուն հայ վարպետին, Պ. Մաքսուտեանի արուեստին վրայ:

Մանթ.— Տոմսերը պիտի ծախուին ձեռքէ Կինիկեան ակումբը և սինէմա Կինէն:

